

Cấu trúc của một luận văn

Quach Dinh Hoang

ĐH SPKT, Khoa CNTT

2018/11/01

Nội dung

Giới thiệu

Cấu trúc chuẩn của luận văn

Cách luận văn được đọc

Cách luận văn được đánh giá

Đạo văn và liên chính học thuật

Trích dẫn

Giới thiệu

Phần lớn các ý tưởng chính trong bài được tham khảo từ chương 3 của tài liệu:

- ▶ "Paul Gruba and Justin Zobel, *How To Write Your First Thesis*, Springer, 2017."

Giới thiệu

- ▶ Mặc dù trọng tâm và nội dung của các luận văn rất khác nhau, chúng đều có chung một cấu trúc
- ▶ Người đánh giá mong đợi người viết trình bày được những điều sau trong luận văn:
 - ▶ Nêu được động lực của nghiên cứu
 - ▶ Hiểu được kiến thức nền tảng của vấn đề nghiên cứu
 - ▶ Trình bày và lý giải được cách thực hiện các đề xuất, giải pháp
 - ▶ Kết quả nghiên cứu phải được diễn giải và mô tả tốt
 - ▶ Luận văn phải kết thúc bằng một kết luận dựa trên chứng cứ

Cấu trúc chuẩn của luận văn

Một luận văn chuẩn thường có bốn phần [Gruba and Zobel, 2017]

- ▶ Giới thiệu (introduction): Giới thiệu tổng quan về nghiên cứu nhằm giải thích về bài toán/vấn đề/câu hỏi nghiên cứu
 - ▶ Bối cảnh và động lực
 - ▶ Mục tiêu và phạm vi
 - ▶ Cấu trúc của những phần còn lại
- ▶ Kiến thức nền tảng (background): cung cấp cho các người đọc khác kiến thức cần thiết để hiểu luận văn. Nó gồm:
 - ▶ Tóm tắt lại lịch sử và bối cảnh liên quan đến bài toán
 - ▶ Các giải pháp hiện tại và các vấn đề còn đang tranh luận
- ▶ Nội dung chính (core): các đề xuất của riêng bạn, các cải tiến, thiết kế thử nghiệm, khảo sát, kết quả, phân tích, ...
 - ▶ Phát biểu rõ ràng câu hỏi/vấn đề nghiên cứu
 - ▶ Mô tả phương pháp bạn dùng để trả lời câu hỏi đó
 - ▶ Trình bày kết quả khi áp dụng phương pháp đề xuất
- ▶ Tổng hợp (synthesis): kết nối các phần của luận văn. Nó gồm:
 - ▶ Đánh giá có phê phán các kết quả bạn đã thực hiện
 - ▶ Đưa ra kết luận để trả lời cho mục tiêu đã đặt ra

Cấu trúc chuẩn của luận văn

- ▶ Trong bốn phần, nội dung chính (core), tùy theo đề tài và ngành học, sẽ khác nhau nhiều nhất. Ví dụ:
 - ▶ Đối với đề tài hướng ứng dụng về CNTT, nội dung chính có thể là phân tích, thiết kế và hiện thực một hệ thống/giải pháp.
 - ▶ Đối với đề tài hướng nghiên cứu về CNTT, nội dung chính có thể là các thuật toán, phân tích thống kê và diễn giải kết quả.

Cách luận văn được đọc

Luận văn của bạn thường sẽ được người khác đọc theo thứ tự sau:

1. Đọc lướt qua mục lục (để nắm được cấu trúc của luận văn)
2. Đọc lướt qua phần giới thiệu và kết luận (để nắm được bài toán, cách tiếp cận, và kết quả)
3. Đọc lướt qua các nghiên cứu liên quan và tài liệu tham khảo (để đánh giá các nghiên cứu liên quan có phù hợp không)
4. Đọc kỹ phần giới thiệu và đối chiếu với kết luận (để xem luận văn có được liên kết một cách mạch lạc không)
5. Đọc nội dung chính (để xem cách bạn dẫn dắt câu chuyện bằng lập luận và chứng cứ)

Cách luận văn được đánh giá

Luận văn của bạn thường sẽ được đánh giá theo các tiêu chí sau:

- ▶ Cách tổ chức, bố cục của luận văn
- ▶ Sự rõ ràng của lập luận và chứng cứ
- ▶ Sự hiểu biết về vấn đề và lĩnh vực nghiên cứu
- ▶ Sự hiểu biết về các tài liệu nghiên cứu liên quan
- ▶ Sự phù hợp của phương pháp tiếp cận
- ▶ Chất lượng trình bày và diễn giải kết quả
- ▶ Sự hiểu biết về các kết quả, được thể hiện qua việc phân tích có phê phán chúng
- ▶ Tính mới của câu hỏi và sự đóng góp của kết quả

Đạo văn và liêm chính học thuật

- ▶ Luận văn của bạn phải là của riêng bạn. Không trình bày câu chữ và ý tưởng của người khác như là của mình trừ khi chúng được thừa nhận (trích dẫn) đầy đủ và rõ ràng.
 - ▶ Đạo văn: dùng câu chữ hay ý tưởng của người khác mà không công nhận (trích dẫn)
 - ▶ Đạo văn là một vấn đề cơ bản về sự trung thực trong học thuật (academic honesty/integrity)
 - ▶ Danh tiếng của các học giả dựa trên những gì họ viết. Việc đạo văn có thể gây tổn hại nghiêm trọng đến nó.
 - ▶ Về mặt học thuật, việc sử dụng lời hay ý tưởng của người khác mà không công nhận được xem là ăn cắp
 - ▶ Luận văn là điểm đầu tiên để bạn tham gia vào cộng đồng hàn lâm, vì vậy, vấn đề đạo văn có ý nghĩa đặc biệt quan trọng.
 - ▶ Việc sao chép 'chỉ một chút' (100 hoặc 200 từ) sẽ bị coi là vi phạm các tiêu chuẩn đạo đức, và sẽ đủ để kích hoạt một số hình thức tố tụng kỷ luật.
 - ▶ Trừ khi được trích dẫn rõ ràng và đưa vào dấu ngoặc kép, mỗi từ trong mỗi luận văn của bạn phải là của riêng bạn

Trích dẫn

- ▶ Trích dẫn (citation) là một phần quan trọng của luận văn
- ▶ Mỗi tài liệu tham khảo phải được trích dẫn (trừ những kiến thức chung - common senses) và ghi theo đúng format
- ▶ Mỗi hình, bảng được sử dụng phải được trích dẫn nếu nó không do bạn tạo ra đầu tiên
 - ▶ Nếu bảng, hình được tham khảo hay vẽ lại (chỉ đổi ngôn ngữ hoặc cách trình bày và giữ lại ý chính) từ một tài liệu khác (sách, bài báo, địa chỉ web) thì phải luôn ghi rõ nguồn
- ▶ Mỗi hình, bảng, tài liệu được sử dụng phải có một đoạn/câu văn mô tả, giải thích nó
- ▶ Tiêu đề của hình luôn nằm ở dưới hình
- ▶ Tiêu đề của bảng luôn nằm ở trên đầu bảng

Tài liệu tham khảo

Paul Gruba and Justin Zobel. *How To Write Your First Thesis*.
Springer, 2017.